

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २५ मार्च, २०२२
(सकाळी १.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

एक लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(बुधवार, दिनांक २३ मार्च, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु, पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी क्रमांक १)

(अ) (१) सर्वश्री. नानाभाऊ पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, शिरीष चौधरी, लहू कानडे, संजय जगताप, श्रीमती मनिषा चौधरी, डॉ. भारती लव्हेकर, श्री. अमित साटम, अॅड. आशिष शेलार, श्री. अतुल भातखळकर, अॅड. राहुल नावेंकर, श्री. कालीदास कोळंबकर, श्रीमती सरोज आहिरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“मुंबई चित्रपटसृष्टी असोसिएशन ऑफ सिने अँड टेलिव्हिजन आर्ट डायरेक्टर आणि कॉन्स्युम डिझायनर (ACTADCD) ही नोंदणीकृत कामगार संघटना गत ५८ वर्षांपासून कार्यरत असून सिनेसृष्टीतील कामगार सभासद आणि निर्मात्यांमध्ये सुसंवाद बाढविणे, त्यांच्या समस्या सोडविणे व आकस्मिक काळात वैद्यकीय व अन्य मदत मिळवून देण्याचे काम ही संघटना करते, मात्र या संघटनेला फिल्म सेटींग अँड अलाईड मजदूर युनियन (Allied Mazdur Union) तसेच फेडरेशन ऑफ वेस्टर्न इंडिया सिने एम्प्लॉईज (FWICE) या दोन संघटनांकडून विनाकारण त्रास देवून अवैधरित्या त्यांच्या कामकाजात अडथळा निर्माण करून हस्तक्षेप करणे, या दोन्ही संघटनांवर सारख्याच व्यक्ती विराजमान असून कामगारांच्या समस्यांच्या नावाखाली लाखो रुपयांचा गैरव्यवहार तसेच खंडणी जमा करण्याचे काम या दोन्ही संघटनांचे पदाधिकारी करीत असणे, उपरोक्त दोन्ही संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांच्या जाचाला कंटाळून ACTADCD चे ज्येष्ठ सभासद श्री.राजेंद्र सापते यांनी आत्महत्या करणे व त्यांच्या सुसाईड नोटमध्ये या संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांना यासाठी जबाबदार ठरविणे, तरीही या प्रकरणी कोणतीही फौजदारी कारवाई अद्यापपर्यंत न होणे, अलाईड मजदूर युनियनच्या पदाधिकाऱ्यांनी जवळजवळ ३१ कोटी

रुपयांचा सभासद निधीचा गैरव्यवहार केल्याप्रकरणी आर्थिक गुन्हे शाखेकडे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये तक्रार नोंदवूनही यासंदर्भात अद्याप कोणतीही कारवाई न होणे, परिणामी त्यांचे धाडस अधिकच वाढून आता उपरोक्त दोन्ही संघटनांची वाकडी नजर ही ACTADCD संघटनेकडे वळली असून या संघटनेवर गुंडांमार्फत अनधिकृत कब्जा करण्याच्या उद्देशाने एक बनावट कार्यकारणी मंडळ स्थापन करून बनावट लेटरहेड, मानचिन्हे व ओळखपत्रे छापून त्यांची बँक खाती सिल करण्यासंदर्भात बँकांना पत्र देणे व आश्चर्याची बाब म्हणजे बँक ऑफ महाराष्ट्र व एक्सिस बँकेने चुकीच्या कागदपत्रांच्या आधारे उपरोक्त संघटनांचा हस्तक्षेप वैध ठरवून गत ६ महिन्यांपासून ACTADCD संघटनेच्या बँकेचे व्यवहार रोखून ठेवणे, परिणामी या संघटनेचे सभासद अनुज्ञेय असलेल्या मदतीपासून वंचित असणे, या प्रकरणी आंबोली पोलिस स्टेशनमध्ये तक्रार दाखल करूनही अद्यापपर्यंत उपरोक्त दोन्ही संघटनांवर कोणतीही कारवाई न होणे, या प्रकरणाची गंभीर दखल घेवून मा.गृहमंत्री महोदयांनी दिनांक ७ जुलै, २०२१ रोजी बैठक घेऊन SIT लावून दोषींवर कडक कारवाई करण्याचे आदेश देऊनही अद्याप कोणतीही कारवाई न होणे, सदरहू प्रकरणाची शासनाने गंभीर दखल घेवून ACTADCD च्या कार्यालयात अनधिकृत प्रवेश करून कामकाजात हस्तक्षेप करणाऱ्या उपरोक्त दोन्ही संघटनांच्या पदाधिकाऱ्यांना त्वरीत अटक करून कारवाई करणेबाबत तसेच बँकेचे व्यवहार पुन्हा सुरू करण्यासंदर्भात तातडीने आदेश देण्याची आवश्यकता, उपरोक्त दोन्ही संघटनांमधील गैरव्यवहारासंदर्भात तेथे प्रशासकाची नेमणूक करून आर्थिक गुन्हे शाखेकडून सखोल चौकशी व दोषींवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, तसेच श्री.राजेंद्र सापते यांच्या आत्महत्येमुळे त्यांचे कुटुंब आर्थिक संकटात सापडले असून त्यांना मदत देवून उपरोक्त संपूर्ण प्रकरणी शासनाने अतिशय गांभीर्याने व तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(२) **अॅड. अशोक पवार, श्री. राम सातपुते, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

”महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियमाच्या कलम ४१ कक मध्ये धर्मादाय रुग्णालयाने गरीब व निर्धन रुग्णांना मोफत तसेच सवलतीच्या दरात उपचार करण्याची तरतूद असूनही राज्यातील अनेक धर्मादाय रुग्णालयांमध्ये मनमानी पद्धतीने कारभार सुरू असून गरीब रुग्णांना १० टक्के राखीव खाटा सवलत योजनेतून उपचार करण्यास ही रुग्णालये टाळाटाळ करत असणे, या रुग्णालयांना शासनमार्फत अनेक सूट व सवलती व माफक दरात जागा देण्यात आल्या असून महाराष्ट्र विश्वस्त व्यवस्था अधिनियमातील तरतूदीनुसार गरीब सर्वसामान्य कष्टकरी जनतेला आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देणे या रुग्णालयांवर बंधनकारक असतानाही त्याची प्रभावी अंमलबजावणी न होणे, ही रुग्णालये गरीब रुग्णांकडून अवाजवी फी वसूल करणे, धर्मादाय रुग्णालयांमध्ये १० टक्के राखीव खाटा सवलत योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी

होणेची आवश्यकता असणे, या तरतुदीची अंमलबजावणी करताना या रुग्णालयाच्या दर्शनी भागात जनसंपर्क अधिकारी यांचे नाव, मोबाईल नंबर, समितीचा बोर्ड, १० टक्के राखीव खाटा व शिल्लक आयपीएफ निधीबाबतचा तपशिल लावुन वेबसाईटवर देखील जागेची व निधीची उपलब्धता दर्शविण्याची आवश्यकता, संबंधित हॉस्पिटलचे जनसंपर्क अधिकारी सायंकाळी ६.०० नंतर तसेच रविवार व इतर सुट्यांच्या दिवशी फोन देखील न उचलणे, त्यामुळे रुग्णांना होणारा त्रास तसेच गंभीर रुग्णांना मदत न होणे तर काहीना प्राण गमवावा लागणे, पैशाअभावी उपचार न होणे, परंतु याबाबत संबंधित रुग्णालयांकडून कार्यवाही न होणे, परिणामी नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, अधिनियमातील तरतुदींची प्रभावी अंमलबजावणी होण्याची आवश्यकता, यासंदर्भात शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(३) **श्री.भास्कर जाधव, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

"रत्नागिरी जिल्ह्यातील बोरज (ता. खेड) येथे गोवंशातील दोन पाळीव जनावरांची घृणास्पद हत्या झाल्याचे दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ वा त्यासुमारास निदर्शनास येणे, या घटनेमुळे तणावसदृश स्थिती निर्माण होणे, अशाच प्रकारची घटना माहे जानेवारी, २०१९ मध्ये याच भागातील लोटे (ता. खेड) येथे उघडकीस येवून गंभीर परिस्थिती निर्माण होणे, हे कृत्य करणाऱ्यांना अटक करण्यात यावी या मागणीसाठी दिनांक २६ जानेवारी, २०१९ रोजी नागरिक शांतपणे आंदोलन करीत असताना पोलिसांनी केलेल्या बेछूट लाठीहल्ल्यामुळे आंदोलक संतप्त होणे, आंदोलकांच्या भावनांचा उद्रेक होवून जाळपोळ होवून दंगलसदृश स्थिती निर्माण होणे, यामध्ये कित्येकजण जखमी होणे, आंदोलनामुळे संपूर्ण मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग कित्येक तास बंद होणे, सदर घटनेप्रकरणी पोलिसांकडून झालेली तकलादू कारवाई, परिणामी असे कृत्य करणाऱ्यांवर कोणतीही जरब नसल्याने पुन्हा तीन वर्षांनंतर गोवंशहत्येच्या घटनेची पुनरावृत्ती होणे, सदर घटना घडून एक महिना उलटला तरी हे कृत्य करणाऱ्या गुन्हेगारांना पकडण्यात पोलिसांना आलेले अपयश, त्यामुळे पोलिसच गुन्हेगारांना पाठिशी घालण्याचे काम करीत असल्याची नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली भावना, परिणामी नागरिकांमध्ये असलेली प्रचंड चीड आणि संतापाची भावना, या भावनांचा कधीही उद्रेक होण्याची शक्यता, ही गंभीर बाब लक्षात घेवून शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) श्री. रोहित पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे गृह मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"पोलिसांच्या कामाचे तास जास्त असल्याने कामाचा ताण असणे, इतर कर्मचाऱ्यांना कामाचा आठवडा पाच दिवसाचा असणे, पोलिसांचा कामाचा आठवडा सात दिवसाचा असणे, पोलीस खात्याच्या अनेक जमिनी असून देखील पोलिसांच्या राहत्या घराचा तसेच पोलिस वसाहतीचा प्रश्न सातत्याने निर्माण होत असणे, अनेक पोलीस कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय मोडकळीस आलेल्या पोलिस वसाहतीमध्ये निवास करत असणे, त्यामुळे त्यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न निर्माण होणे, पोलिसांना चांगली सुविधा पुरवणाऱ्या कॅशलेस हॉस्पिटल (Cashless Hospitals) ची संख्या कमी असल्याने पोलिस कर्मचाऱ्यांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागणे, पोलिसांना हक्काच्या रजा वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडून न मिळणे, किरकोळ रजांची संख्या वर्षाला १२ वरून २० करण्याची मागणी पोलीस कर्मचाऱ्यांकडून होत असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (५) श्री. प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र राज्य सह.बँक ही महाराष्ट्रातील सह. कर्ज पुरवठा यंत्रणेतील शिखर (अॅपेक्स) बँक असणे, या शिखर संस्थेच्या माध्यमातून राज्यातील सह.साखर कारखाने, सुतगिरण्या व जिल्हा मध्यवर्ती बँकांना अल्प व मध्यम मुदतीच्या कर्जांचे वाटप करण्यात येणे, बँकेच्या कामकाजामध्ये झालेल्या अनियमिततेमुळे रिझर्व्ह बँकेच्या सुचनेनुसार शासनाच्या सहकार विभागाने दिनांक ७ मे, २०११ रोजी बँकेचे तत्कालिन संचालक मंडळ बरखास्त करून बँकेवर प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करणे, यावेळी वेळोवेळी सुधारणा करून प्रशासकांची निवड करणे, दिनांक १९ एप्रिल, २०१८ रोजी तत्कालीन प्रशासक मंडळाचे अध्यक्ष व सदस्य यांनी राजीनामा दिलेनंतर सहकार आयुक्त महाराष्ट्र राज्य यांनी बँकेच्या प्रशासकीय मंडळाच्या अध्यक्षपदी विद्याधर अनास्कर तर सदस्य पदी श्री.भेंडे व श्री.महागावकर यांची नियुक्ती करणे, परंतु प्रशासकीय मंडळातील सदस्यांनी राजीनामा दिल्याने महाराष्ट्र राज्य सह. बँकेचे सर्व कामकाज प्रशासकिय मंडळाचे अध्यक्ष यांचेकडून एकाधिकारशाही पद्धतीने सुरू असणे, प्रत्यक्षात बँकेच्या माध्यमातून अडचणीत आलेल्या सह.साखर कारखाने सुतगिरण्या व जिल्हा माध्यमिक बँकांना कर्जपुरवठा करण्याबाबत निर्णय होणे अपेक्षित असताना, प्रशासक यांचेकडून कोणत्याही प्रकारचे कामकाज न होणे, सध्या बँकेची आर्थिक परिस्थिती सुधारत असुन या सर्व बाबी विचारात घेता राज्यशासनाने सदरील संस्थेची निवडणूक प्रक्रिया जाहीर होईपर्यंत बँकेवर राज्य शासनातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची तात्पुरती नियुक्ती करुन महाराष्ट्र राज्य सह.बँकेची निवडणुक कार्यक्रम जाहीर करणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

- (६) श्री. देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगरविकास मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर महानगरपालिकेच्या मालकीच्या भूखंडांचे नूतनीकरण, हस्तांतरणाबाबत महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग-चार-ब दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१९ नगरविकास विभाग यांच्या अधिसूचनेनुसार भूखंडांचे नूतनीकरण व हस्तांतरण करण्याबाबत लागणारे "भूभाटक" हे ०.०२% वरून ८% केल्यामुळे भूखंडधारकांना प्रचंड भुर्दंड पडून विकासकांना अडचण निर्माण झाली असणे, दिनांक २५ मार्च, २०२१ रोजी नागपूर महानगरपालिकेच्या सर्वसाधारण सभेत संबंधित विषयावर चर्चा होणे व सभागृहाने एकमताने ठराव क्र.६६ पारित करून, नगरविकास विभाग, महाराष्ट्र शासनाचे दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१९ रोजीच्या अधिसूचनेतील "महाराष्ट्र महानगरपालिका (स्थावर मालमत्ता भाडेपट्टा नूतनीकरण अथवा हस्तांतरण) नियम २०१९, च्या तरतुदीबाबत फेरविचार करण्याबाबत शासनाकडे परत पाठविण्यात यावा, असा निर्णय घेण्यात येणे, नागपूर महानगरपालिका सभागृहाने एकमताने ठराव करून घेतलेल्या उपरोक्त अधिसूचनेबाबत शासनाने फेरविचार करून निर्णय घेण्याची आवश्यकता, हा प्रश्न राज्यातील सर्वच महानगरपालिकांमध्ये तयार होणे, महापालिकेच्या भोगवटादार मध्यमवर्गीय असल्याने त्यांना अनंत अडचणींचा सामना करावा लागणे, याकरिता या निर्णयाचा पुनर्विचार करून नविन निर्णय घेण्याची आवश्यकता व जोपर्यंत नविन निर्णय होत नाही तोपर्यंत सदर निर्णय स्थगित ठेवून भोगवटादारांकडून हमी पत्र घेऊन दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१९ पूर्वीच्या तरतुदी प्रमाणे ०.०२% इतकेच भूभाटक वसूल करण्याबाबत निर्णय घेण्याची आवश्यकता, या प्रकरणी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (७) श्री. अनिल बाबर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सांगली जिल्ह्यात द्राक्ष व डाळिंब पिकांचे मोठ्या प्रमाणात लागवड होत असून शेतकऱ्यांनी जिल्ह्यात नवनवीन आधुनिक प्रयोग करून निर्यातक्षम द्राक्षे व डाळिंब पिकवलेली असणे, परंतु सातत्याने अवेळी पाऊस व अतिवृष्टी, गारपीट यामुळे शेती धोक्यात आलेली असणे, वारंवार होणाऱ्या शेती नुकसानीमुळे शेतकरी आर्थिक संकटात सापडणे, यावर ठोस उपाययोजना आखण्याकरिता शासनाने द्राक्ष व डाळिंब पिकांच्या उर्जितावस्था व संरक्षण मिळण्याकरिता बागेवरती प्लास्टीक आच्छादन करणे व शेटनेटसाठी अनुदान देण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधिंनी संबंधित मंत्रीमहोदयांकडे पत्रव्यवहार, बैठका घेतल्या असतानाही तसेच विविध आयुधांद्वारे विधानसभा सभागृहात शासनाचे लक्ष वेधूनही अद्याप शासन स्तरावर कोणतीच ठोस कार्यवाही न होणे, परिणामी शेतकरी वर्गामध्ये प्रचंड असंतोष पसरणे,

याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाचे प्रतिक्रिया व भूमिका."

(ब) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) संबंधित निवेदने सभागृहासमोर ठेवणे :-

(या लक्षवेधी सूचनांची सूची जोडपत्राद्वारे वेगळी वितरीत करण्यात येईल.)

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) उप मुख्यमंत्री : (क) "भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षाचा अनुपालन अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "लिंगभाव अर्थसंकल्प विवरणपत्र (Gender Budget Statement) व बाल अर्थसंकल्प विवरणपत्र (Child Budget Statement) २०२२-२०२३" हे प्रकाशन सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) अल्पसंख्याक विकास मंत्री : महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग यांचे सन २०१३-२०१४, २०१४-२०१५ व २०१५-२०१६ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : विधानसभेने संमत केलेल्या विधेयकांना विधानपरिषदेची संमती व दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकांना राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याचे जाहीर करण्यात येईल.

चार : पंचायती राज समितीचा अकरावा, बारावा, तेरावा व चौदावा अहवाल सादर करणे.

पाच : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

सहा : मा.समिती प्रमुख, विधानसभा विशेषाधिकार समिती यांचा प्रस्ताव

विधानसभा विशेषाधिकार समितीकडे विचारार्थ प्रलंबित असलेल्या,

- (१) सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री.प्रताप सरनाईक यांनी श्री.अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिव्ही वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.
- (२) सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री.प्रताप सरनाईक यांनी हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांचेविरुद्ध दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

या दोन प्रकरणांवरील विशेषाधिकार समितीचे अहवाल सादर करण्याकरिता महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३(१) च्या परंतुकान्वये पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत मुदत वाढवून देण्यात यावी.

सात : शासकीय विधेयक :

विधानपरिषदेने संमत केल्याप्रमाणे विचार पुढे सुरु, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०२२ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ३ — डॉ. पी. ए. इनामदार विद्यापीठ, पुणे विधेयक, २०२२.

(गुरूवार, दिनांक २४ मार्च, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव)

आठ : अंतिम आठवडा प्रस्ताव :

सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री राधाकृष्ण विखे-पाटील, गिरीष महाजन, नितेश राणे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री गणेश नाईक, मंगलप्रभात लोढा, अतुल भातखळकर, अमित साठम,

योगेश सागर, रणधीर सावरकर, प्रशांत ठाकूर, अॅड. पराग अळवणी, अॅड. राहूल नावेंकर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री सुनील राणे, संजय केळकर, रविंद्र चव्हाण, मिहिर कोटेचा, कॅ. आर. तमिल सेल्वन, सर्वश्री पराग शहा, राम कदम, डॉ. भारती लव्हेकर, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री महेश बालदी, सुभाष देशमुख, हरिभाऊ बागडे, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री कालिदास कोळंबकर, विजय देशमुख, सिद्धार्थ शिरोळे, भिमराव तापकीर, सुनिल कांबळे, लक्ष्मण जगताप, महेश लांडगे, संभाजी पाटील-निलंगेकर, अभिमन्यु पवार, राणाजगजितसिंह पाटील, सचिन कल्याणशेठ्ठी, राम सातपुते, डॉ. सुरेश खाडे, श्री. मोहन मते, सर्वश्रीमती सीमा हिरे, नमिता मुंदडा, श्वेता महाले, अॅड. राहूल कुल, श्री. दादाराव केचे, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री. शिवेंद्रराजे भोसले, जयकुमार रावल, जयकुमार गोरे, डॉ. विजयकुमार गावित, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री राजेंद्र पाटणी, समीर कुणावार, डॉ. देवराव होळी, श्री. संजीवरेड्डी बोदकुरवार, प्रा. डॉ. अशोक उईके, सर्वश्री मदन येरावार, राजेश पवार, संतोष दानवे, बबनराव लोणीकर, डॉ. तुषार राठोड, डॉ. संदीप धुर्वे, सर्वश्री. अतुल सावे, प्रशांत बंब, किसन कथोरे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री. गणपत गायकवाड, कुमार आयलानी, प्रकाश आवाडे, समाधान आवताडे, धनंजय गाडगीळ, प्रताप अडसड, समिर मेघे, हरिष पिंपळे, नामदेव ससाने, अॅड. आकाश फुंडकर, सर्वश्री. राजेश पाडवी, कीर्तीकुमार भांगडिया, भिमराव केराम, गोवर्धन शर्मा, प्रकाश भारसाकळे, लखन मलिक, डॉ. पंकज भोयर, सर्वश्री. टेकचंद सावरकर, विजय रहांगडाले, कृष्णा गजबे, विकास कुंभारे, कृष्णा खोपडे, श्रीमती मेघना साकोरे बोर्डीकर, डॉ. राहूल आहेर, श्री. दिलीप बोरसे, अॅड. राहुल ठिकले, सर्वश्री. मंगेश चव्हाण, नारायण कुचे, तान्हाजी मुटकुळे, महेश चौधुले, रविशेठ पाटील, लक्ष्मण पवार, काशिराम पावरा, संजय सावकारे, सुरेश भोळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव :- (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"मुंबई हे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर असूनही मूलभूत पायाभूत सुविधा या आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या नसणे, गेल्या पंचवीस वर्षांत मुंबई महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीमार्फत किमान अडीच लाख कोटीपेक्षा जास्त कामांच्या निविदा मंजूर होऊन मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार होणे, कोव्हीडच्या काळामध्ये मुंबई महानगरपालिकेमध्ये हजारो कोटींचा भ्रष्टाचार झालेला निदर्शनास येणे, मुंबई महानगरपालिकेतील इमारत प्रस्ताव व बांधकाम विभागामार्फत ५० हजार कोटीपेक्षा जास्त रकमेचा भ्रष्टाचार होणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या स्थायी समिती अध्यक्षीय विविध मालमत्तांवर आयकर विभागाच्या धाडी पडल्यावर त्यांच्या ३८ बेनामी मालमत्ता जप्त केल्या असल्याचे उघडकीस येणे, राजकीय आश्रयाशिवाय हे सर्व शक्य नसणे, टॅब खरेदी, सफाई कामगार वसाहत पुनर्विकासाच्या आश्रय योजनेमध्ये १८०० कोटींचा भ्रष्टाचार, जिजामाता उद्यान व प्राणीसंग्रहालयाच्या आधुनिकीकरणाचा प्रकल्प, ९०० इलेक्ट्रिक

बसेसचे कंत्राट यासारख्या प्रक्रियांमध्ये घोटाला झाला असणे, मुंबईच्या कोळीवाडा व गावठाणाकरिता वेगळा डीसीआर तयार करण्याची प्रक्रिया प्रलंबित राहिल्यामुळे मुंबईचे कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरावस्था, तत्कालीन सरकारच्या कालावधीमध्ये मुंबई मेट्रोपॉलिटन रिजनमध्ये २५६ किलोमीटरच्या मेट्रोच्या जाळ्याचे काम सुरू होणे, मात्र या सरकारच्या कार्यकाळात मेट्रोच्या कामाचा झालेला खोळंबा व मेट्रोच्या कामांच्या किंमतीमध्ये १० हजार कोटीपेक्षा जास्त वाढ झालेली असणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या वृक्ष प्राधिकरणाने गेल्या १० वर्षांमध्ये ३८,८९९ झाडे तोडण्याची परवानगी दिलेली असतानाही फक्त २७०० झाडांसाठी व अहंकारापोटी आरेची कारशेड रोखली असल्यामुळे मेट्रोचा खोळंबा होऊन हा प्रकल्प दीर्घ काळाकरिता प्रलंबित राहणार असणे, १५ लाख घरांची आवश्यकता असताना झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत फक्त सुमारे २ लाख घरे तयार झालेली असणे, मोठ्या प्रमाणावर झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या कार्यालयांमध्ये व खात्यामध्ये होणारा भ्रष्टाचार, सन २०११ पर्यंतच्या सर्व झोपडपट्ट्यांमधील घरांना प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या अंतर्गत घरे देण्याचा कायदा सन २०१८ मध्ये पारित होऊनही सदर कायद्याची अंमलबजावणी न होणे, पत्राचाळ पुनर्विकास प्रकल्पातील भाडेकरुंना बेघर करून त्यांना भाडेही न मिळणे, म्हाडामध्येही मोठ्या प्रमाणावर होत असलेला भ्रष्टाचार, मुंबईचे डबेवाला भवन व मराठी भाषा भवन अद्याप दृष्टिपथातही नसणे, मुंबई महानगरपालिकेच्या मराठी शाळांची पटसंख्या रोडावून ७० टक्क्यांपेक्षा खाली गेलेली असणे, मुंबईकरांच्या सोयीसुविधांकडे दुर्लक्ष करत असताना मुंबई क्लायमेट ॲक्शन प्लॅनच्यामार्फत पर्यावरण विभागाचे दुटप्पी धोरण हे मुंबईकरांच्या समोर आलेले असणे, पवई तलावामध्ये भराव टाकून पर्यावरणाचे नुकसान करून हड्डापायी पवई सायकल ट्रॅकचा प्रस्ताव आणणे, सदर सायकल ट्रॅकला मुंबई हायकोर्टाकडून चपराक मिळणे, मुंबई शहरातील कचऱ्याची वैज्ञानिक पद्धतीने विल्हेवाट होत नसल्यामुळे मुंबईचे वातावरण व हवामान दूषित झालेले असणे, मुंबई शहरातील ग्रीन बिल्डिंग्जना मालमत्ता करातून सूट देण्याचा प्रस्ताव प्रलंबित असणे, ठाणे शहरातील स्मार्ट सिटी व अन्य प्रकल्पांतर्गत झालेल्या अनियमिततेची चौकशी करण्याची होत असलेली मागणी, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण क्षेत्रातील अनेक मोठ्या व जनोपयोगी प्रकल्पांमध्ये होत असलेला भ्रष्टाचार व अनियमितता, नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळाला ज्येष्ठ नेते दिवंगत श्री.दि.बा.पाटील यांचे नाव देण्याबाबत स्थानिक जनता व भूमिपुत्रांकडून सातत्याने होत असलेली मागणी, या मागणीबाबत तातडीने निर्णय होण्याची आवश्यकता, राज्यातील कायदा व सुव्यवस्थेची स्थिती ही कधी नव्हे एवढी खालच्या स्तराला गेलेली असणे, मुंबईमध्ये झालेल्या बॉम्बस्फोटामधील आरोपींशी या सरकारमधील मंत्र्यांनी केलेल्या आर्थिक व्यवहाराच्या संदर्भात सदन मंत्र्यांना अटक होऊनही त्यांचा राजीनामा न घेऊन सरकार त्यांना पाठीशी घालत असणे, सचिन वाझे व

अॅन्टीलिया प्रकरणांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर पोलिसांच्या प्रतिमेला तडा गेलेला असणे, अलिकडेच मुंबईतील एक पोलीस उपायुक्त एका वसुली प्रकरणामध्ये फरार असणे, नुकतेच सोलापूर येथे पोलीस उप निरीक्षकच वरिष्ठांतर्फे वसुली करत असल्याचे माहिती अधिकार कार्यकर्त्याने केलेल्या स्टिंग ऑपरेशनमध्ये उघड होणे, विदर्भ, मराठवाडा या मागास भागाचा अनुशेष दूर करण्यास वैधानिक विकास मंडळाचा मोठा वाटा असताना दिनांक ३० एप्रिल, २०२० रोजी मुदत संपल्यानंतर सरकारने वैधानिक विकास मंडळांना मुदतवाढ दिलेली नसणे, परिणामी या भागांचा खुंटलेला विकास व शिल्लक अनुशेषात झालेली वाढ, सरकारने तातडीने वैधानिक विकास मंडळांना मुदतवाढ देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(गुरूवार, दिनांक २४ मार्च, २०२२ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या तथापि, चर्चा न झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना)

(१) श्री.अभिमन्यु पवार, वि.स.स.

"औसा व निलंगा (जि.लातूर) तालुक्यातील गायरान, गावठाण व शासकीय जमिनीवरील बांधलेली घरे व प्लॉट नियमित करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.अभिमन्यु पवार, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १०९५ ला दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री.सुनील राणे, वि.स.स.

"बोरीवली (मुंबई उपनगर) विभागातील चारकोप व गोराई शासकीय भूखंडावर अतिक्रमण होत असल्याबाबत" या विषयावरील श्री.सुनील राणे, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ३४३५५ ला दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(३) श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.

"राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसेसमध्ये आवश्यक सुधारणा करून प्रवाशांना योग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच एस.टी. कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांची पूर्तता करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ६२ मधील प्रश्न क्रमांक २८०४ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(४) अॅड.राहुल कुल, वि.स.स.

"राज्यातील ग्रामपंचायत कर्मचाऱ्यांच्या मागण्याबाबत" या विषयावरील श्री.किशोर जोरगेवार व इतर वि.स.स. यांचा दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ७५ मधील प्रश्न क्रमांक ३८४० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(५) श्री.सुनील राऊत, वि.स.स.

"मौजे निळजे (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील विकासकाने भाडे तत्त्वावरील घरे प्रकल्पात केलेला गैरव्यवहार" या विषयावरील श्री.सुनील राऊत, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ३९९८४ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(६) श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स.

"राज्यातील ग्रामपंचायतीकडे कार्यरत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना पात्रतेनुसार वर्ग ३ व वर्ग ४ ची पदोन्नती व आकृतिबंधाची अट रद्द करणेबाबत" या विषयावरील श्री.प्रकाश आबिटकर व इतर वि.स.स. यांचा दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ७५ मधील प्रश्न क्रमांक ५९८८ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

- (७) श्री. प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीबर चर्चा उपस्थित करतील.

“राज्यात महावितरण कंपनीकडून शेतकऱ्यांच्या कृषि पंपाची विजबिले सक्तीने खंडीत करण्याचे काम सुरू असल्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात असंतोषाचे वातावरण पसलेले असणे, महावितरणकडून आकारण्यात आलेली विजबिले वाढीव व दुप्पट आकारली असणे, सदर विज बिलांमध्ये दुरुस्ती करण्याची मागणी शेतकरी व लोकप्रतिनिधींनी महावितरण कंपनीकडे करणे, याबाबत शेतकऱ्यांचे माहे सप्टेंबर, २०१५ पासून आजमितीपर्यंत विज बिल दुरुस्त करण्याची आवश्यकता असणे व दुरुस्त दरानुसार सवलत द्यावी अशी महावितरण कंपनीचे दिनांक २५ जानेवारी व १५ फेब्रुवारी २०२१ रोजीच्या परिपत्रकामध्ये स्पष्ट निर्देश दिलेले असणे, त्याचप्रमाणे उपविभागीय पातळीवर १ लाखापर्यंत व विभागीय पातळीवर ५ लाखापर्यंत दुरुस्ती करण्याचे अधिकार देण्यात येऊन ही याबाबतची अंमलबजावणी न होणे, शेतकऱ्यांनी वेळोवेळी पाठपुरावा करून ही महावितरण कंपनीच्या अधिकाऱ्यांकडून कोणतीही कार्यवाही न होणे, शासनाने विज बिले दुरुस्ती करण्यासाठी विशेष मोहिम राबवण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (८) श्री. लक्ष्मण जगताप, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीबर चर्चा उपस्थित करतील.

“पुणे मुंबई द्रुतगती मार्गावर मागील १४ वर्षात पाच हजार पेक्षा जास्त अपघात झालेले असणे, व त्यामध्ये १४०० वाहन चालक व प्रवासी मृत्युमुखी पडलेले असणे, सदर अपघातांतील ८५ टक्के अपघात मानवी चुकांमुळे व १५ टक्के अपघात हे गाडीच्या इंजिन मधील बिघाडामुळे झालेले असणे, एक्सप्रेस हायवेचे सेफ्टी ऑडिट होण्याची आवश्यकता असणे, राज्यातील इतर टोल त्याप्रमाणे वाहन चालकाला एक दिवसाचा एक्सप्रेस हायवेवर ये-जा करण्याच्या सवलती दरातील पास देण्याची आवश्यकता असणे, अपघात झाल्यानंतर क्रेन मोठ्या क्षमतेचे असल्याने वाहतुकीची होणारी कोंडी, वाहतुकीच्या मानकाप्रमाणे महामार्गावर अपघात झाल्यावर दुसऱ्या दिशेने वाहने आल्याने हे अपघात होणे, जड वाहने उजव्या लेनमध्ये जाऊ नयेत म्हणून जड वाहनांसाठी हाईट बॅरियर लावण्याची आवश्यकता, वेगाच्या मर्यादा लावण्याबाबत सातत्याची आवश्यकता, एक्सप्रेसवेच्या ९४ किलोमीटर मार्गावर स्पीडगन कायमस्वरूपी टप्प्यावर कार्यान्वित करण्याची आवश्यकता, एक्सप्रेस हायवेवर होर्डिंग पॉलीसीच्या नियमांचे मोठे फलक लावण्यात येणे, अवजड वाहन चालकांवर गुन्हे दाखल करण्याचे प्रमाण वाढवण्याची आवश्यकता असणे, टोल नाक्याच्या दोन्ही बाजूस व महामार्गाचे सुरुवातीला दोन्ही बाजूस टर्मिनल पार्किंगची सोय करण्याची नितांत आवश्यकता, रोड सेफ्टी सर्वे रिपोर्ट मधील १२ विविध प्रकारच्या कारणांमुळे अपघातात वाढ होण्याचे निदर्शनास आणून दिल्यानंतरही

त्याबाबत कोणतीही कारवाई झाली नसल्याने सदर सर्वे रिपोर्टची अंमलबजावणी करणेची तातडीची आवश्यकता, द्रुतगती मार्गावर झिरो अपघाताचे स्वप्न साकार करण्याकरीता वाहन चालकांच्या व प्रवाशांमध्ये सुरक्षितता निर्माण करण्याकरीता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

दहा : अशासकीय विधेयके :-

पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३०- महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ — श्री.संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२- महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगारी भत्ता विधेयक, २०२१ — श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४- महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ — श्री.सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २ — भारतीय दंड संहिता आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२२ — श्री.संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२२ — अॅड राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.

अकरा : अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये) :-

दिनांक १६ मार्च, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले तथापि, चर्चा न झालेल्या अशासकीय ठरावाच्या सूचना (क्रमांक १ ते ३)

(१) श्रीमती यामिनी जाधव, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ९

"राज्यात अनेक नद्यांच्या परिसरात रासायनिक कारखाने, साखर कारखाने व अनेक प्रकारचे उद्योग उभारण्यात आले असून या कारखान्यातील प्रदूषित सांडपाणी नदीत सोडण्यात येत असल्यामुळे नदी काठावरील अनेक गावांमध्ये विशेषतः कोकण व पश्चिम महाराष्ट्रात नद्यांचे पाणी पिण्यास अयोग्य झाले असून त्यामुळे रहिवाशांच्या आरोग्यावर आणि मच्छीमार बांधवांच्या उपजीविकेच्या साधनांवर होणारा विपरीत परिणाम लक्षात घेता राज्यातील जलप्रदूषण समस्येवर उपाय शोधून त्यावर प्रभावीरीत्या आळा घालण्यासाठी शासनाने उपाययोजना करावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(२) श्री.राजेश एकडे, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. १८५

"विदर्भात नापिकी, अतिवृष्टी, जलप्रकोप, दुबार पेरणी, तिबार पेरणी, ओला कोरडा दुष्काळ असूनही पिक विमा नुकसान भरपाईपासून आणेवारी व उंबरठा उत्पन्नाच्या जाचक निकषांमुळे शेतकरी वंचित राहत असणे, यास शंभर वर्षे जुनी ब्रिटीश कालीन आणेवारी व उंबरठा काढण्याचे निकष कारणीभूत असल्याने त्यात बदल करून सुधारित आणेवारी व उंबरठा उत्पन्न काढण्याचे निकष तयार करण्यासाठी राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घ्यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(३) श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २५५

"शेतकऱ्यांना शेती व्यवसायासाठी लागणारी रासायनिक खते, अवजारे, कीटकनाशके यांच्या किमतीमध्ये सतत होणारी वाढ तसेच शेतकऱ्यांना शेती मालाचे न परवडणारे भाव विचारात घेता, शेतकऱ्यांना उत्पादन खर्चावर आधारित असे शेती मालाचे भाव मिळण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रही भूमिका घ्यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

" राष्ट्रगीत "

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २४ मार्च, २०२२

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

विधानसभा असुधारित प्रत